

دانشگاه پیام نور
استان قم

مجموعه مقالات دومین همایش کتابداری و اطلاع رسانی
با محوریت

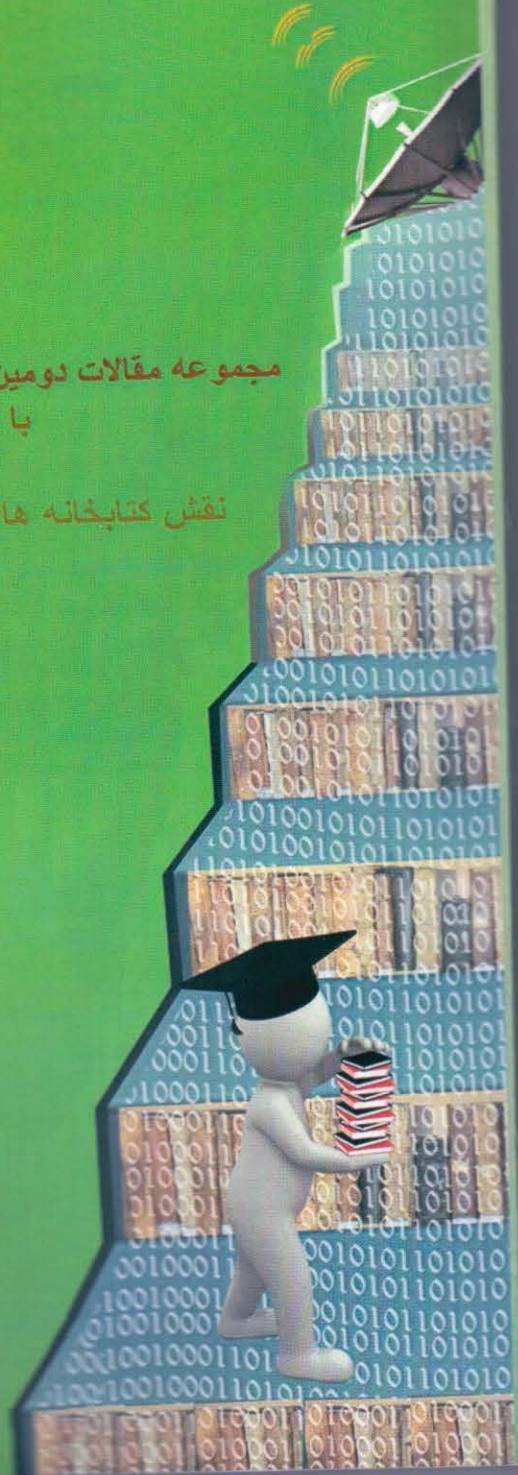
نقش کتابخانه های دیجیتال دانشگاهی ایران

در هزاره سوم

گردآورنده و ویراستار : دکتر سعید غفاری

عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور استان قم

اسفند 1390

کتابخانه های دیجیتال

حمزه علی نورمحمدی^{۶۸}

ساجدی^{۶۹}

مقدمه

همان گونه که نوگرایی در قرن نوزدهم میلادی ساختار جامعه فئودالی را از بین برد و جامعه صنعتی و تجددی را ایجاد کرد. جامعه امروز با تغییراتی بی سابقه مواجه است و بشریت در میان دگرگونی هایی زندگی می کند که زندگی او را دست خوش تغییراتی اساسی نموده اند. در مدتی کوتاه و بحث دیجیتال سازی به عنوان بخشی از زندگی انسان در آمده است. این تغییرات چنان با حیات بشر آمیخته اند که هیچ کس نمی تواند بدون تغییر و بدون تکنولوژی روز به راحتی ادامه حیات داشته باشد. در عرصه فعالیت های علمی، آموزشی و پژوهشی نیز تحولات شگفتی به مدد فن آوری های نوین رخ داده است و با قاطعیت می توان پیش بینی کرد که این تحولات با سرعت و دامنه بیشتری تداوم یابد. تشکیل مجموعه های دیجیتال و سازماندهی اشیا دیجیتال رویکرد تازه ای است، که می تواند ارزش افزوده برای سازمان یا مؤسسه به

^{۶۸} عضو هیات علمی دانشگاه شاهد.

^{۶۹} دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه شاهد.

ارمغان آورد. زمانی که حجم بزرگی از اطلاعات در فضای کوچکی ذخیره و سازماندهی شود، صرفه جویی مالی و مکانی قابل ملاحظه ای ایجاد شده و در نتیجه باعث ارزش افزوده شده است. همچنین، با فراهم ساختن دسترسی راه دور انواع منابع برای کاربران و پژوهشگران و نیز فراهم ساختن خدمات دیجیتال، می توان دریافت که صرفه جویی بزرگی در وقت کاربران و پژوهشگران به وجود آمده و این امر خود ارزش افزوده به دنبال خواهد داشت. مزیت بزرگ دیگری که کتابخانه های دیجیتال به همراه دارند، توسعه دسترسی از وضعیت "دسترسی محلی" به وضعیت "دسترسی جهانی" است. به بیان دیگر، منابع اطلاعاتی کتابخانه های دیجیتال در سطح جهانی قابل دسترس اند و همه افراد قادرند به آن ها دسترسی داشته باشند. این وجه دیگری از ارزش افزوده تلقی می شود. به این ترتیب، می توان امیدوار بود که کتابخانه های دیجیتال که خود از دستاوردهای فن آوری های جدید به شمار می آیند باعث افزایش دسترسی به اطلاعات و در نتیجه رشد تحقیقات، از جمله در عرصه فن آوری های جدید شده و ارزش واقعی خود را بیشتر نمایان کنند.

دیجیتال به معنای متنی است که در آن حروف، شماره ها و سایر نویسه ها هر کدام به طور جداگانه با مجموعه خاصی از ارقام دودویی رمز شده اند. ممکن است تصویر دیجیتال شده از متنی را داشته باشیم ولی هیچ کدام از نویسه های خاص به صورت دودویی رمز نشده باشد. در برخی حالت ها وقتی که شناسه ها شکل منظمی به خود می گیرند، می توانیم از فنون تشخیص نوری شناسه ها برای شناسایی تصویر آن ها

شماره: ۱۳۲۹۸/۱ ک و پ
تاریخ: ۱۳۹۰/۱۲/۱۴

بسم تعالی

باغهای نوجوانی و بزرگساز
همتی کن این جهان را بزرگساز

جناب آقای حمزه علی نورمحمدی، جناب آقای ساجدی

کواچی می شود مقاله ارائه شده جنابعالی با عنوان «کتابخانه های دیجیتال» در دومین بایش گلدباری و اطلاع رسانی مورخ ۱۴ اسفند ۱۳۹۰ با عنوان «نقش کتابخانه های دیجیتال و انجمن های ایرانی در هزاره سوم» مورد تأیید قرار گرفت. ضمن تقدیر از جنابعالی به استحضار می رساند مقاله مذکور در کتاب مجموعه مقالات بایش به چاپ رسیده. امید است با استنانت از نگاه الهی به موفقیت های روز افزون دست یابید.

دکتر رضا علی کریمی
رئیس بایش و دانشگاه پیام نور استان قم

